

Impuls voor aanpak lege stallen en schuren in Brabant

Rucphen, 15 september 2017 – De provincie Noord-Brabant, Brabant Advies en Stimulus Programmamanagement hebben, in samenspraak met twintig Brabantse gemeenten, de handen ineen geslagen. Gezamenlijk willen zij eigenaren van lege stallen en schuren ondersteunen bij het vinden van een nieuw toekomstperspectief, in de vorm van herbestemming of sloop. Vandaag presenteerden de samenwerkende partijen het plan voor 'VAB-Impuls' tijdens een werkbezoek aan een aantal (voormalige) agrarische locaties in Rucphen.

De VAB-impuls* is bedoeld voor alle eigenaren van lege stallen en schuren in Noord-Brabant, die niet meer voor agrarische doeleinden gebruikt worden. De impuls omhelst het opzetten van een kennisplatform en een voucherregeling.

Voucher

De voucherregeling biedt eigenaren de mogelijkheid om een beroep te doen op deskundigen van VAB-Impuls. Zij ondersteunen en adviseren de eigenaar bij het nemen van een beslissing over sloop of herbestemming. Een voucher vertegenwoordigt een waarde van maximaal 4.000 euro, die de eigenaar kan inzetten voor een ondersteuning in drie fasen: een oriëntatiegesprek, een verkenning- en analysefase en de start van uitwerking van nieuwe plannen gericht op herbestemming. De eerste fase is kosteloos. Voor de tweede en derde fase betaalt de eigenaar een eigen bijdrage van respectievelijk 25% en 50%. Voor de eerste tranche van de voucherregeling (2 oktober 2017 tot en met 9 januari 2018) stelt de provincie 300.000 euro beschikbaar. Daarmee kunnen naar verwachting 80 tot 100 eigenaren worden geholpen. De ervaringen van de eerste tranche worden betrokken bij het openstellen van volgende tranches in 2018 en 2019. De vouchers kunnen vanaf 2 oktober 2017 worden aangevraagd bij Stimulus, via de website www.vabimpuls.nl.

Kennisplatform

Met een voucher kunnen eigenaren van vrijgekomen agrarische bedrijfslocaties een beroep doen op deskundigen die zijn aangesloten bij het Kennisplatform van VAB-Impuls, dat wordt opgericht door BrabantAdvies. Het kennisplatform bundelt expertise en deskundigheid van verschillende partijen en stelt deze breed beschikbaar via www.vabimpuls.nl. De provincie wil vooral met expertise uit het veld aan de slag en heeft BrabantAdvies opdracht gegeven om VAB-Impuls verder vorm te geven. Hiervoor is Peer Verkuijlen, voormalig wethouder en zelfstandig adviseur aangetrokken. Verkuijlen: "Deskundigen van VAB-Impuls staan in oktober klaar om aanvragen uit heel Brabant te bedienen. En intussen ben ik volop in gesprek met marktpartijen, gemeenten en andere betrokkenen om het kennisplatform en de opzet van de ondersteuning verder te laten groeien, op basis van flexibiliteit en maatwerk. Belangstellenden met relevante ervaring en een brede oriëntatie die interesse hebben om zich aan te sluiten bij het Kennisplatform zijn van harte welkom zich te melden."

Al doende leren

Gedeputeerde Erik van Merrienboer (Ruimte) stelt: "De urgentie om met leegstand in het buitengebied aan de slag te gaan is heel groot, maar tegelijkertijd is bestaande kennis en expertise vaak versnipperd en zijn er nog weinig bewezen succesvolle aanpakken. VAB-Impuls is een relatief eenvoudig instrument, waarmee we proefondervindelijk, maar ook concreet en praktisch aan de slag gaan. Al doende lerend. Onze inzet is erop gericht eigenaren een concreet toekomstperspectief te bieden, maar daarnaast ook een schat aan ervaring en kennis op te bouwen. Dat is essentieel voor de aanpak van bestaande leegstand, maar zeker ook voor wat de komende

jaren nog op ons af komt.”

VAB-Impuls, een besluit van Gedeputeerde Staten, maakt deel uit van de [Brabantse aanpak leegstand](#), waarin de provincie samen met partners streeft naar een trendbreuk in de groeiende leegstand. Belangrijke uitgangspunten in die aanpak zijn dat de eigenaar van leegstaand vastgoed altijd verantwoordelijk blijft en de gemeente de eerste overheid is in de aanpak van leegstand. Rond leegstand in het buitengebied werkt de provincie samen met wethouders van 22 Brabantse gemeenten** in een taskforce. Veel van deze gemeenten zijn zelf al actief aan de slag met een VAB-aanpak, in de vorm van bijvoorbeeld keukentafelgesprekken, voorlichtingsbijeenkomsten en experimenten op gebied van regelgeving, herbestemming en sloop.

Leegstand in het buitengebied

Op dit moment staat ongeveer 2 miljoen m² van de agrarische bedrijfsgebouwen in Brabant leeg, zo'n 10% van de totale omvang. Volgens [onderzoek van bureau Alterra Wageningen UR](#) in 2016 verdubbelt de hoeveelheid lege stallen en schuren de komende tien jaar. De lege gebouwen zijn doorgaans niet karakteristiek of aantrekkelijk en hebben vaak nog asbestdaken. Hergebruik wordt steeds moeilijker. Het onderzoeksrapport stelt bovendien dat eigenaren van lege stallen vaak in een 'wacht'-modus zitten, vanuit de veronderstelling dat de opstallen nog waarde hebben en op termijn nog verkocht of verhuurd kunnen worden.

Nadelige gevolgen van leegstand in het buitengebied zijn onder meer het sociaal en financieel leed voor eigenaren, verwaarlozing en verloedering van het landschap, risico's voor de gezondheid, veiligheid en de aantrekkingskracht voor criminele activiteiten. Recente rapporten, zoals 'Ondertussen in het buitengebied' (BMC 2017) onderstrepen de urgentie.

* VAB staat voor vrijgekomen agrarische bebouwing.

** Deelnemende gemeenten aan de Taskforce vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's) zijn: Aalburg, Asten, Bergeijk, Bernheze, Bladel, Boxmeer, Cranendonck, Deurne, Eersel, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Hilvarenbeek, Oirschot, Oss, Rucphen, 's-Hertogenbosch, Sint Anthonis, Someren, Valkenswaard, Werkendam, Woudrichem en Zundert.